

Ангел Каралийчев
Юначното петле

Яхнал дребното си магаре, дядо Пешо се връщал от пазар. Клатучкал се и нещо си тананикал. Като стигнал дървения мост на край селската река, той смахмузил магарето – да мине по-бързо и го подканил:

– Де, Марко!

Засилило се дядовото Пешово магаре, но додето претупурка през моста, подковата на левия му заден крак се закачила на един чеп и се откърила. Залъщяла върху моста като сребърен полумесец.

Тъкмо в туй време откъм летния царски дворец се задала една позлатена колесница, теглена от два черни коня с червени звезди на челата и опашки до земята.

– Царската колесница минава! – рекъл старецът чи отбил магарето си, да стори път.

– Конете префучали покрай него. Искри изскачали изпод копитата им. Старецът извърнал глава и се загледал подир конниците, които пускали подир колесницата.

Не щеш ли, позлатената колесница спряла изведнъж на самия мост. Нейната вратичка се отворила, отвътре се подала една глава с корона и нещо заповядала на най-близкия конник. Конникът скочил на земята, навел се, взел нещо и го подал на протегнатата навън ръка. Подир малко и колесницата, и конниците кривнали на завоя и изчезнали от очите на стареца.

– Какво ли намериха на моста? – проговорил озадачен дядо Пешо и подкарал магарето си, но то се залюляло и закуцало.

Дядо Пешо слязъл от самара, прегледал краката на магарето и като разбрал, че едната подкова я няма, поклатил глава, натъжил се и повел Марка към къщи. Като стигнал в тясното дворче на къщур-ката си, той извадил от пазвата си едно вързопче с дребни пари, преброил ги, видял, че няма да стигнат за нова магарешка подкова и тежко въздъхнал:

– Къде ще се дяна с този окуцял Марко?

Дядо Пешо имал едно юначно петле с жълти ботушки и с оскубана опашка. То се изправило пред своя стопанин и рекло:

– Защо въздишаш, дядо Пешо? Горе главата! Аз видях кой отнесе подковата на нашия Марко. Да не ми е името Петлю Пешев, ако не ти я донеса!

И напереното петле тръгнало към царския дворец. Вървяло, вървяло, стигнало до една река без брод и без мост. Спряло се на брега и се замислило как да мине отвъд. Мислило, чудило се, най-сетне си рекло:

– А бе, аз защо ли се чудя?

И като се навело, петлето с оскубаната опашка проточило шията си,

отворило гърлото си и захванало да пие. Цялата река пресушило и минало на другия бряг.

Продължило по-нататък. Навлязло в една зашумена гора. Изведнъж напреде му изскочил един лъв и се озъбил:

– Хей ти, дете ходиш на два крака, кой ти позволи да влизаш в моята гора? Връщай се или ще те изям!

– Ще ми изядеш опашката! – отвърнало петлето. – Я се махай от пътя ми!

Лъвът разтворил устата си.

– А бе, ти – кипнало петлето – няма ли да се махаш? И като проточило шия, то клъвнало лъва и го глътнало. Късно вечерта петлето с оскубаната опашка стигнало до царския дворец, прехвъркнало в градината, кацнало върху един клон тъкмо пред отворения прозорец, където спял царят. На стъклената масичка, до царската глава, лъщяла подковата на дядовото Пешово магаре.

– Кукуругууу! – изкукуругало петлето и запляскало с криле. Царят се стреснал и облещил очи:

– Кой смее да нарушава царския ми сън? – грозно изревал той.

– Аз! – отвърнали петлето.

– Какво искаш?

– Подковата!

– Не я давам! Тя ми е късмет! – отвърнал царят, грабнал я от масичката и я мушнал в пазвата си.

Тогава петлето повторно и още по-силно изкукуругало.

– Докога смяташ да кукуругаеш? – попитал царят.

– Цяла нощ ще пея и няма да те оставя да спиш, ако не ми дадеш подковата.

– Тъй ли? – закарнал се царят и плеснал три пъти с ръце. Мигом в покоите му нахълтали деветима царедворци и паднали на колене.

– Какво ще заповядаш, господарю?

– Първо: заповядвам да напалите голямата пещ, дете пече хлябове на цялата ми войска! Второ: заповядвам да хванете онова петле и да го хвърлите живо в пещта!

Както им заповядал царят, тъй направили царедворците. Напалили голямата пещ и когато жарта станала до колене – хвърлили дядовото Пешово петле вътре.

Но петлето не се уплашило. Щом стъпило върху въглените, то зяпнало и рекло:

Водолей, водолей,
всичката вода излей,
въглените угаси
и петленцето спаси!

Додето изрече тези думи, цялата река рукнала навън и заляла пещта. Угасила въглените.

На сутринта петлето изскочило живо и здраво и цял ден се разхождало в градината под прозореца на разлютения цар. А вечерта, щом владетелят заспал, то повторно закукуригало.

– Пак ли? – скокнал царят. – Ще те науча аз тебе!

И заповядал на царедворците да го хвърлят в зверилницата, където било пълно с гладни вълци и пустали лисици.

Щом се намерило в зверилницата, петлето, вместо да си глътне езика от страх, отворило клъвката си и викнало:

Лъвчо, лъвчо, мил и драг,
покажи, че си юнак?

Лъвът изскочил навън и на бърза ръка издушил всичките вълци и лисици. А петлето изхвъркнало от зверилницата живо и здраво.

На третата нощ то пак закукуригало под отворения прозорец на двореца. И царят се предал, защото никой не може да излезе наглава с такова юначно петле. Извадил подковата от пазвата си, надянал я върху шията на петлето и креснал:

– На ти подковата, па се махай от главата ми!

Петлето си тръгнало към село, да зарадва натъжения дядо Пешо, а лъвът се прибрал в гората.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране, разпознаване и редакция: unicode, 2007

Публикация:

Ангел Каралийчев
Български народни приказки
Издаелство „Народна младеж“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3541>]